

Раздвижена македонска дипломатија. Црвенковски во Виена на средба со австрискиот претседател Фишер, Бучковски во Лондон на разговор со Тони Блер, Шекеринска во Брисел на предавање пред претставниците на Европската комисија. И вака кога ќе се погледне, ќе се види дека домашната политичка гарнитура прави "ршум" низ Европа, демек прави своевидна кампања за подобар имиџ на македонската држава пред европските дипломати и институции. Секоја чест за обидот. Можеби вака треба постојано да биде. Но, веројатно и тоа многу не помага. Минатата седмица премиерот наш, како со малку наведната глава, да се врати од Велика Британија. Тој, а и ние, очекувавме многу повеќе од таа посета. Блер го предупреди Бучковски за многу работи, кои во последно време се надвиснуваат над нашава земја. На индиректен начин, меѓу редови, претседателот на нашава Влада призна дека грчката дипломатија е поуспешна од македонската, кога станува збор за одбраната на уставното име на Македонија. Наводно Блер го предупредил дека доправа почнува грчката кампања против Македонија, што може

мошне негативно да се одрази врз идното етаблирање на државава во евроатлантските организации. Имено, од однесувањето на Македонија во спорот за името со Грција ќе зависел скорешниот одговор на Европската комисија за апликацијата во ЕУ. Тоа ќе подразбере омекнување на позицијата, која во моментот Македонија ја има околу името и постепено откажување од двојната формула. Дали македонската власт е подготвена на таква отстапка само за да го добие тој фамозен позитивен одговор од Брисел? Дали Кабинетот на Бучковски полека подготвува простор за едно ново позиционирање на државава во тој поглед? Дали нашиот премиер навести можно префрлање на друг колосек? Малку е веројатно дека Атина ќе се откаже од агресивноста кон Македонија во поглед на името. Таа ја знае слабоста на македонските политички елити, знае дека тие се променливи во своите ставови и дека се подготвени на компромиси. Досега вакво нешто неколку пати се случуваше во односите меѓу Скопје и Атина. Прво со знамето, потоа со референцата ФИРОМ во светската организација ООН и сл. На крај може и попусто да

КОМПРОМИСИ ЗА НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕСИ?

Земјава повеќе нема сила ниту можност да прави компромиси за своите национални интереси. Станавме една од ретките земји кои сами не си ги почитуваат засебностите и различностите, националниот идентитет и опстојување. Подложени на постојани притисоци од сите соседи и од најбројното малцинство, државата ни се редефинира од корен. Најголемите виновници за тоа се речиси сите досегашни власти во земјава, без исклучок. Оваа есен ќе биде навистина драматична. Успехот на работењето на оваа власт ќе зависи од одговорот на Европската комисија за македонското барање за членство во Унијата. Доколку Грција успее да ги блокира македонските надежи на тоа поле, попусти ќе бидат реформата и трансформацијата на нашето општествено уредување. Ќе паднат во вода сите заложби за европска перспектива, македонската успешна приказна ќе стане утопија. Македонските граѓани полека но сигурно ќе ја губат довербата во институциите на системот и обземени од фрустраци-

КОЈ ТОА САКА МАКЕДОНЦИТЕ СЕБЕ СИ ДА СЕ РЕДЕФИНИРААТ ОД КОРЕН?

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

излезе американското признание на уставното име на Република Македонија, доколку се дозволи ретерирање во ставовите на македонската политичка номенклатура. По 113 земји, кои го признаа името на македонската држава, недозволиво е на крајот од тунелот, било кој од домашните политички репрезенти, да размислува за било каква отстапка во тој поглед. Грција е во аголот и таа сега прави панични чекори. Ја искористува или подобро речено го злоупотребува своето членство во ЕУ и во НАТО. Моќта која ја има ја насочува кон делегитимацијата на својот северен сосед, негирајќи сè што е негов белег и идентитет. Атина ги крши најосновните меѓународни елементарни права на еден народ забрането со секоја повелба и декларација на светската организација и повторно влијателните земји во светот одат во насока на ставовите на Грција, а помалку на Македонија.

јата ќе почнат порадикално да размислуваат. Македонија беше и оаза на мирот, и лидер во Југоисточна Европа и лидер на западниот Балкан и успешна приказна на меѓународната заедница. И што од сè тоа? Повторно сме на дното. Повторно нè обезвреднуваат, понижуваат, преименуваат, нè нарекуваат ниедноверци, атеисти, славјани... Проголтавме многу тврди залаци, веќе така не оди. За тоа се свесни сите домашни политички субјекти. Секое ново попуштање за било кое прашање од државен и од национален интерес нема да се смета никако поинаку освен како велепредавство. Владата не смее ниту на ум да го стави таквото пренасочување на моментните состојби. А веројатно е дека ќе се наметне како еден од условите за почетокот на преговорите со ЕУ. Од официјално Скопје ќе се бара еластичност и растегливост на ставот околу името. Класична перверзија на оние кои тоа го наумиле како притисок врз државава. Но, сега проблемот не е во нив, туку во одигрувањето на новата партија од страна на македонските власти. Нивната поставеност кон меѓународниот фактор ќе биде од клучно значење за периодот

Дали македонската власт е подготвена на отстапка за името само за да го добие тој фамозен позитивен одговор од Брисел? Дали Кабинетот на Бучковски полека подготвува простор за едно ново позиционирање на државава во тој поглед? Дали нашиот премиер навести можно префрлање на друг колосек? А, во Македонија повторно се раѓаат скептици, луѓе песимисти, кои не веруваат дека на земјава, и покрај реформите, ќе ѝ дадат преодна оценка. Аналитичарите не веруваат дека македонските институции би издржале нов притисок од Брисел и од Вашингтон.

Подложени на постојани притисоци од сите соседи и од најбројното малцинство, државата ни се редефинира од корен. Најголемите виновници за тоа се речиси сите досегашни власти во земјава, без исклучок.

МАКЕДОНСКОТО СФАЌАЊЕ ЗА ЕДИНСТВО Е ПОДЕЛЕНОСТ И РАЗДЕЛЕНОСТ

Оваа есен ќе биде навистина драматична. Ќе има ниски удари, ќе болат, повторно ќе нè уценуваат со нови и нови барања. Дали македонската успешна приказна е на пат да стане утопија.

Домашнава политичка гарнитура наводно прави "ршум" низ Европа, демек презема своевидна кампања за подобар имиџ на македонската држава пред европските дипломати и институции.

Најголеми виновници за сè што ни се случува се речиси сите досегашни власти во земјава, без исклучок. Слабоста на македонските политички елити му е добро позната на светот, се знае дека тие се променливи во ставовите и подготвени за компромиси. Зошто дозволуваме да нè обезвреднуваат, понижуваат, преименуваат, да нè нарекуваат ниедноверци, атеисти, славјани... Ако и сега потклекнеме, ќе се покаже дека сме "треснале" на тестот на историјата.

Во случајов, што ни е помалото зло?

Опозицијата е растурена. Време е да се растури олигархијата на власт. Растуреноста на македонскиот политички блок си го прави своето. Неопходно е тој да се консолидира, но реално, кај него тоа е неостварливо.

кој претстои. Досега Македонија имаше непопустлива позиција околу прашањето за името. Постапувањето ултиматуми и уцени од било која страна не смее да ја поколеба нашата позиција по тоа гледање. Ќе има препки, пречки, нови заплашувања со дестабилизациии. Но, ако потклекнеме, ќе се покаже дека не сме го положили тестот на историјата. И есенва ќе има ниски удари, ќе болат, повторно ќе нè уценуваат со нови и нови барања. Оваа земја веќе еднаш мора цврсто да застане и да каже категорично не, дури и по цена на привремено одложување на преговорите со Брисел. Наизуст ги знаеме големците од ЕУ, каква политика тие практикуваат и сè уште практикуваат кон нас како држава и како народ. Ништо ново нема да понудат, ништо сензационално нема да се случи. Повторно, како и вообичаено, ќе ја одмогнат работата Македонија конечно да биде таму каде што припаѓа. А, во Македонија повторно се раѓаат скептици, луѓе песимисти, кои не веруваат дека на земјава, и покрај реформите, ќе ѝ дадат преодна

оценка. Аналитичарите не веруваат дека македонските институции би издржале нов притисок од Брисел и од Вашингтон. Секое копање по историјата на македонскиот народ, неговото национално обезличување и непризнавање би имало несогледливи последици по стабилноста на овие простори. Се лажат оние кои сметаат дека истрајноста и трпеливоста на македонскиот народ било велика на немањето чувство за идентитет. Некој сака така да ги прикаже работите.

"ПОМАЛО" ИЛИ "ПОГОЛЕМО" ЗЛО?

На времето, Пангалос во Скопје рече дека во оваа земја живеат хомосексуалци и ништо повеќе, а при тоа никој не реагираше. Сè уште нема сериозен одговор од македонскиот народ. Од наша страна сè тоа се сведува на некој недоволно посетен собир, изведен за своевиден политичко-партиски маркетинг. Недоволно за одбрана на своето. Вешто се амортизираше народното не-

задоволство од досегашните власти. Се задушуваше секое не национално, туку патриотско движење, кое нудеше друг модел на решавање на проблемите. Сега Кабинетот на Бучковски е исправен пред нов предизвик. Или да попусти околу името или да се соочи со непредвидлив одговор од Брисел. Кое е помалото зло? Вреди ли да се размислува или да се анализира околу тоа? Попуштите - не попуштиле околу името, сигурно уште десет години најмалку Европа ќе биде пред нас. Македонија повеќе не смее да се залажува. Се залажа и со американското признавање на уставното име, па народот си легна на брашното и не излезе на референдум. Каде се новите признавања на уставното име од другите земји? Оттогаш па наваму ниту една европска земја не го следеше тој чекор. Дали станува збор за вешто исфингиран проект? Во никој случај референдумот не смееше да успее. Тоа се случи. Вашингтонскиот проект успеа. Денес САД по малку како да ретерираат во ставот околу името на нашава земја. Повикуваат на изнаоѓање компромисно решение меѓу двете страни! Што значи тоа? Позицијата околу Македонија можно е да се смени. Откако се спроведе Рамковниот договор повеќе нема да бидат потребни тапкањата по рамо, фалбите од меѓународната заедница и сл. Тој период сега е зад нас. Сега ќе почнат новите процеси на водење политика кон нас. Еден од нив веќе е во тек. Македонија да го смени однесувањето кон Грција и да биде покооперативна. Знаеме колку е часот. Грција долго време се заканува дека влезот на Македонија во ЕУ и во НАТО оди преку Атина. Ние не сакавме да гледаме од таа гледна точка. Политичариве се вадеа на доследното имплементирање на новиот Устав, реформите во одбраната и сл. Тоа веќе не помага. Се наметнуваат други услови. Името, Вранишковски, корупцијата... најтешките области кои можат да се решат. Ќе се бараат отстапки. Чувствителноста на моментот е уште поголема затоа што доаѓа во изборна година, тогаш кога копјата најмногу се кршат. Некои ќе речат дека целта е да се ослабне позицијата на владејачката коалиција и на тронот да се донесат други луѓе. Можеби. Политиката е валкана игра. Сè е во оптек. Ништо веќе не смее да нè изненади. Опозицијата е растурена. Време е да се растури олигархијата на власт. А како ако не со потези, кои ќе значат удари надвор. Веројатно и самата трипартитна коалиција е свесна за тоа. Пострамковна Македонија ќе има нови потреси. Непредвидливи. Како надворешни, така и внатрешни. Растуреноста на македонскиот политички блок во моментов си го прави своето. Неговата консолидација е неопходна, но истовремено и неостварлива. Се користат таквите поделби. Укажувањата за единство не успеваат. Јалови се. Тврдоглавоста е посилен од сè.